

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

Rikors Nru. 611/2022/1 GM

**Av. Phyllis Aquilina (282580M) bhala kuratrici ta' Alexander Sant
Fournier (213806L)**

vs

**Vera Maria Sant Fournier, bint il-mejjet Charles u Maria Anna nee`
Felice, imwiolda Rabat, Ghawdex u residenti Żebbuġ, Malta, bil-
karta tal-identita` numru 9685 G**

Il-Qorti,

Ir-rikorrenti hija kuratrici ta' Alexander Sant Fournier, minorenni. B'sentenza ta' din il-Qorti (diversament ippreseduta), ikkonfermata mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fit-28 ta' Frar 2014 gie ddikjarat li huwa l-iben naturali u biologiku ta' Charles Sant Fournier li miet fit-13 ta' Marzu 2009. Il-wirt tiegħu huwa rregolat b'testment tal-4 ta' Novembru 1988 li permezz tiegħu halla lil martu uzufuttwarja u lil bintu Vera Maria Sant Fournier unika werrieta. Fit-2019 il-kuratrici

fetħet kawża kontra l-werrieta (91/2019CFS) li għadha pendenti għal-likwidazzjoni u ħlas tas-sehem riżervat tal-minuri.

Il-kuratriċi tallega li l-werrieta qatt m'għamlet offerta għall-ħlas, li diġa` biegħet proprjeta` ta' valur ingenti mill-wirt, u li għandha djun oħra, u pretensjonijiet minn terzi għall-ħlas ta' djun. Għalhekk tibża' li l-minuri ma jkunx f'qagħda li jirċievi s-sehem riżervat minħabba li l-werrieta titrasferixxi u/jew tgħabbi bi djun il-gid tal-missier.

Mar-rikors promotur il-kuratriċi esibiet Dikjarazzjoni *causa mortis* tat-12 ta' Marzu 2010.

Il-werrieta wiegħbet li l-mandat huwa null għaliex skont Art. 832 tal-Kap 12, billi l-pretensjoni hija għal ħlas pekunjarju kellha tiġi ndikata s-somma pretiża; u illi r-rikors huwa *prima facie* ingustifikat u eċċessiv billi r-rikorrenti trid torbot il-gid kollu mentri *ex admissis* il-minorenni għandu biss wieħed minn sitta (1/6).

Waqt it-trattazzjoni bil-fomm, il-kuratriċi enfasizzat id-diffikultajiet prattiċi li ltaqgħet magħhom minħabba li l-minuri taħt il-ħarsien tagħha m'għandux mezzi finanzjarji biex jagħmel ir-riċerki meħtieġa biex jiddetermina sewwasew l-entita` tal-assi ta' missieru u x'qiegħed isir minnu. Min-naħa l-oħra l-werrieta tishaq li l-proprjeta` u l-valur tagħha - almenu dik immobiljari - jirriżultaw mid-Dikjarazzjoni *causa mortis*; li jekk tinbiegħ dan ikun permezz ta' att pubbliku faċilment disponibbli għar-rikorrenti; u li jekk ir-rikorrenti ma tgħaddix lil ħuha s-sehem tiegħu wara xi bejgħ; hija tkun qiegħda taġixxi in mala fede u jkunu jistgħu jittieħdu l-passi opportuni.

Saħqet, tramite l-abbli avukati difensuri tagħha, li jkun precedent ikraħ li kull min ikollu sehem riżervat iżomm lill-werriet milli jiddisponi mill-gid – sostanzjalment ikbar - lilu mħolli.

Ikkunsidrat:

Fil-fehma tal-Qorti, l-ammont approssimattiv pretiż jirriżulta mid-dikjarazzjoni *causa mortis* u mir-rikors promotur moqrija flimkien u għalhekk il-vot tal-Art. 832 Kap 12 huwa sodisfatt. Fi kwalunkwe każ ma jirriżultax li vjolazzjoni tal-istess norma minħabba n-nuqqas ta' indikazzjoni tal-ammont pretiż bilfors iwassal għas-sanzjoni estrema tan-nullita ` tal-att.

Kull każ għandu l-fattispeċje partikolari tiegħu. F'dan il-każ ir-rikorrenti qiegħdha tirrapreżenta l-interessi ta' minorenni sfortunat li ma ġiex magħruf minn missieru li pprova jaħbih; u ommu naqset li tiegħu ħsiebu kif suppost. M'għandux mezzi finanzjarji biex jiddefendi l-interessi tiegħu. Oħtu ma jidhirx li qiegħdha tikkopera biex dak li huwa tiegħu ittihulu, tant li kien kostrett jifthilha żewġ kawzi. Fil-proċeduri ġudizzjarji huwa parti dgħajfa u żvantagġjata. Huwa importanti ħafna li l-gid tal-missier jiġi identifikat u vvalutat sewwa qabel u mhux wara li jinbiegħ, u dan għal raġunijiet ovvjji. Barra minn hekk, dan il-gid iservi ta' garanzija għall-ħlas tas-sehem riżervat. Il-Qorti m'għandhiex prova li l-immobbli elenkati fid-Dikjarazzjoni *causa mortis* huma l-uniku gid tad-decujus; anzi l-indikazzjonijiet huma bil-kontra; u huwa allegat ukoll li l-werrieta qiegħdha tinkorri diversi djun. Għalhekk ma tistax issir *sic et simpliciter* valutazzjoni ta' wieħed minn sitta tal-valur tal-immobbli kif iddikjarat fid-

Dikjarazzjoni *causa mortis* u tinzamm biss milli tinbiegħ proprjeta` li tiswa dan l-ammont.

Il-funzjoni tal-provvedimenti kawtelatorji tiskatta minn żewġ esigenzi kontradittorji: min-naħa l-waħda, l-ħtieġa li sentenza, biex tkun effettiva fil-prattika, tingħata mingħajr dewmien, u min-naħa l-oħra l-inettitudni tal-proċess ordinarju li jasal għad-deċiżjoni aħħarija istantanjament. Il-ħtieġa tal-għaġġla hi f'konflitt mal-ħtieġa ta' sentenza tajba: biex il-provvediment definittiv jitwieled bl-aqwa garanziji ta' ġustizzja, irid ikun ippreċedut minn sensiela sħiħa ta' attivitajiet li, biex titwettaq, jinħtieġ perjodu, spiss mhux qasir, ta' stennija; imma dan id-dewmien iġib miegħu il-periklu li l-pronunzjament definittiv, f'għieħ il-perfezzjoni, jasal tard wisq, bħall-medicina ġdida li sakemm tgħaddi mit-testijiet kollha trid iż-żmien u għalhekk tasal għand il-marid wara li jkun miet.

Il-provvedimenti kawtelatorji jipprovdu konċiljazzjoni bejn dawn iż-żewġ esigenzi tal-ġustizzja ta' spiss kontrastanti: waħda tal-ħeffa, u l-oħra tal-ħsieb fil-fond. Huma jimxu bil-ħeffa, filwaqt li jhallu l-ponderatezza għall-proċess ordinarju. B'hekk jgħinu l-proċess ordinarju jaħdem bil-kalma, billi jassikuraw preventivament il-mezzi biex meta tiġi ppronunzjata s-sentenza fil-mertu, jkollha l-istess effikaċja Prattika daqslikieku giet mogħtija minnufih. Huma jggarantixxu s-serjeta` tal-funzjoni ġurisdizzjonali billi tħares l-*imperium judicis*; biex is-sovranita` tal-Istat, fl-espressjoni l-iktar għolja tagħha li hija dik tal-ġustizzja, ma tispicċax f'għadd ta' kliem bla siwi ta' xejn; sentenza tajba biss biex titpoġġa fi gwarniċ u tiddendel mal-ħajt. B'hekk jgħinu lill-attur biex jirkupra l-kreditu

tiegħu. Fi kliem il-ġurista kbir Taljan Piero Calamandrei, *conditor* ewlieni tal-kodiċi ta' proċedura ċivili Taljan tal-1940, fl-opra tiegħu *Introduzione allo Studio Sistematico dei Provvedimenti Cautelari* (Padova, 1936):

"I provvedimenti cautelari rappresentano una conciliazione tra le due esigenze, spesso contrastanti, della giustizia, quella della celerità e quella della ponderatezza: tra il far presto ma male, e il far bene ma tardi, i provvedimenti cautelari mirano innanzitutto a far presto, lasciando che il problema del bene e del male, cioè della giustizia intrinseca del provvedimento, sia risolto successivamente colla necessaria ponderatezza nelle riposate forme del processo ordinario. Essi permettono in tal modo al processo ordinario di funzionare con calma, in quanto preventivamente assicurano i mezzi atti a far sì che il provvedimento definitivo possa avere, quando sarà emanato, la stessa efficacia e lo stesso rendimento pratico che esso avrebbe se fosse emanato immediatamente".¹

Għal dawn il-motivi jirriżulta li r-rikorrenti nomine għandha jedd prima facie x'tipproċedi, u li hemm biża' li t-twettiq ta' dan id-dritt jista' jtir mar-riħ sa dakinhar li jkun hemm pronunzjament ġudizzjarju definittiv (*periculum in mora*).

Għaldaqstant it-talba tar-rikorrenti qiegħdha tiġi milqugħa.

Mogħti *in camera* llum 7 ta' Lulju 2022.

ONOR. IMHALLEF
GRAZIO MERCIECA

¹ Calamandrei, op. cit., paġna 20.